

MAGYARORSZÁG KÜLKAPCSOLATAI
(1945–1990)

MONUMENTA HUNGARIAE HISTORICA

MANUALIA

Seriem fundavit

PÁL FODOR

Redigit

ANTAL MOLNÁR

ELKH | Eötvös Loránd
Research Network

Institutum Historicum Sedis Centralis
Studiorum Philosophicorum
Budapestini, 2021

MAGYAR TÖRTÉNELMI EMLÉKEK
KÉZIKÖNYVEK

Magyarország külkapcsolatai
(1945–1990)

Szerkesztette
Horváth Sándor, Kecskés D. Gusztáv, Mitrovits Miklós

ELKH | Eötvös Loránd
Kutatói Hálózat

Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Történettudományi Intézet
Budapest, 2021

A kötet kiadását a Külgazdasági és Külügyminisztérium, az ELKH Titkársága és a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Eötvös Loránd
Kutatói Hálózat

A kötet fejezeteit lektorálták:

A. Sajti Enikő, Apor Péter, Arató Krisztina, Bánkuti Gábor, Baráth Magdolna, Bárdi Nándor, Békés Csaba, Berkes Tamás, Bíró László, Borhi László, Stefano Bottoni, Feitl István, Fejérdy Gergely, Fodor János, Garadnai Zoltán, Gárdonyi Máté, Germuska Pál, Glant Tibor, Hornyák Árpád, Horváth Jenő, Janek István, Kaposi Zoltán, Kiss J. László, Klimó Árpád, Koller Boglárka, Lukács B. György, Magyarics Tamás, M. Szebeni Géza, Murber Ibolya, Pankovits József, Popély Árpád, Michał Przeperski, Rostoványi Zsolt, Andreas Schmidt-Schweizer, Stark Tamás, Sz. Bíró Zoltán, Szalontai Balázs, Szarka László, Tóth Imre, Vámos Péter, Vékony Dániel és Vitári Zsolt

© A szerzők, 2021

© Bölcsészettudományi Kutatóközpont, 2021

A mutatókat készítette: Mitrovits-Félix Nóra

ISBN 978-963-416-285-8

ISSN 2786-3026

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a nyilvános előadás, a rádió- és televízióadás, valamint a fordítás jogát, az egyes fejezeteket illetően is.

TARTALOM

Köszönetnyilvánítás	7
Szerkesztői előszó	9
BÉKÉS CSABA: Bevezető. A magyar külpolitika fő vonásai, 1945–1990	11

I. SZUPERHATALMAK ÉS INTEGRÁCIÓK

BORHI LÁSZLÓ: A magyar–szovjet gazdasági kapcsolatok, 1945–1948 ...	55
BARÁTH MAGDOLNA: A magyar–szovjet kapcsolatok, 1945–1990	77
BORHI LÁSZLÓ: A magyar–USA kapcsolatok, 1945–1990	111
BÉKÉS CSABA: Magyarország és a Varsói Szerződés	131
GERMUSKA PÁL: Magyarország kapcsolatai az európai gazdasági csoportosulásokkal – KGST, EGK	157
KALMÁR MELINDA: Kelet-közép-európai integrációs keretek, 1945–1990. A magyar külpolitika viszonya az európai integrációkhoz	185

II. KELET-KÖZÉP-EURÓPA

MITROVITS MIKLÓS: A magyar–lengyel kapcsolatok, 1945–1990	213
BENCsik PÉTER – MITROVITS MIKLÓS: A magyar–csehszlovák kapcsolatok, 1945–1992	241
STEFANO BOTTONI: A magyar–román kapcsolatok, 1945–1990	271
SLACHTA KRISZTINA: A magyar–keletnémet kapcsolatok, 1945–1990 ...	291
VUKMAN PÉTER: A magyar–jugoszláv kapcsolatok, 1945–1990	309
PENKA PEJKOVSKA: A magyar–bolgár kapcsolatok, 1945–1990	331

III. NYUGAT-EURÓPA

ANDREAS SCHMIDT-SCHWEIZER: A magyar–nyugatnémet kapcsolatok, 1947–1990	347
GECSÉNYI LAJOS: A magyar–osztrák kapcsolatok, 1945–1990	379
KECSKÉS D. GUSZTÁV: A magyar–francia kapcsolatok, 1945–1990 ...	409
MAGYARICS TAMÁS: A magyar–brit kapcsolatok, 1945–1990	441
ANDREIDES GÁBOR: A magyar–olasz kapcsolatok, 1945–1990	465
FEJÉRDY ANDRÁS: Magyarország és a Szentszék közötti kapcsolatok, 1945–1990	489

IV. ÁZSIA ÉS A HARMADIK VILÁG

VÁMOS PÉTER: A magyar–kínai kapcsolatok, 1949–1990	519
WINTERMANTEL PÉTER: A magyar–japán kapcsolatok, 1945–1991	541
APOR PÉTER: Magyarország és a harmadik világ kapcsolatai, 1948–1990	569
J. NAGY LÁSZLÓ: Magyarország és a Közel-Kelet (az arab országok és Izrael), 1947–1989	591
Rövidítések jegyzéke	615
A kötet szerzői	619
Személynévmutató	621
Helynévmutató	635